

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๐๘/๖๖๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๙๗๕๖
๒๑ ส.ย. ๒๕๕๙ ๑๑.๑๕

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการเงิน
ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณาเพิ่มเติม
เรื่องที่ ๑๒

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๒๑๗๓
ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

จัดเข้าวาระ ๒๑ ส.ย. ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็น

ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีกระทรวงการคลังเสนอ เรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการเงินของ ธ.ก.ส. จำนวน ๔ โครงการ ประกอบด้วย โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ โครงการพักชำระหนี้ต้นทุนและลดดอกเบี้ยเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๙/๖๐ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรรายย่อยที่ต้องการพัฒนาศักยภาพ และโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙ กรอบวงเงินงบประมาณรวม ๔๕,๕๘๙.๓๘ ล้านบาท

๒. มอบหมายหน่วยงานต่าง ๆ ให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแต่ละโครงการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการเงินของ ธ.ก.ส. จะเป็นการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเพิ่มเติมจากมาตรการอื่น ๆ ที่ดำเนินการอยู่ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตด้านต้นทุน ลดภาระทางการเงิน เสริมสร้างองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และบริหารความเสี่ยงอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางการเกษตร จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ดังนี้

/๑. โครงการ...

๑. โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ เห็นสมควรให้ความช่วยเหลือชาวนาที่ปลูกข้าว ในลักษณะการจ่ายเงินช่วยเหลือไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ช่วยเหลือต้นทุนการผลิตแก่เกษตรกร รายละไม่เกิน ๑๐ ไร่ แก่ชาวนาที่มีฐานะยากจนเป็นสำคัญ โดยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเห็นสมควรให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการในกรอบวงเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ตามนัยมาตรา ๒๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากฐานข้อมูลเกษตรกรในปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ จำนวน ๓.๖๙๕๔ ล้านครัวเรือน (พื้นที่เพาะปลูก ๖๑.๑๗๓๘ ล้านไร่ แบ่งเป็น ขนาดพื้นที่ไม่เกิน ๑๐ ไร่ จำนวน ๑.๓๖๙๒ ล้านครัวเรือน พื้นที่รวม ๗.๖๘๖๔ ล้านไร่ และขนาดพื้นที่เกิน ๑๐ ไร่ จำนวน ๒.๓๒๖๒ ล้านครัวเรือน พื้นที่รวม ๕๓.๔๘๗๓ ล้านไร่) และประกอบกับข้อมูลคาดการณ์พื้นที่เพาะปลูกชาวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙/๖๐ ของคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) จำนวน ๕๗.๘๗ ล้านไร่ สำหรับการชดเชยต้นทุนเงินของ ธ.ก.ส. เห็นควรชดเชยในอัตราดอกเบี้ย $FDR + ๑$ (ไม่เกินร้อยละ ๒.๒๒๕) ในกรอบวงเงินไม่เกิน ๖๖๗.๕ ล้านบาท โดยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจริงพร้อมค่าชดเชยต้นทุนเงิน ให้ ธ.ก.ส. เสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามขั้นตอนต่อไป

๒. โครงการพักชำระหนี้ต้นทุนเงินและลดดอกเบี้ยเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๙/๖๐ เห็นสมควรให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. ที่มีหนี้เงินกู้ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒ ล้านราย (ต้นเงินกู้รวม ๑๘๐,๐๐๐ บาท) เพื่อให้สามารถนำภาระหนี้ที่ประหยัดได้ไปเป็นค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต โดยให้ ธ.ก.ส. รับภาระร้อยละ ๑.๕ ต่อปี และรัฐชดเชยร้อยละ ๑.๕ ต่อปี รวมภาระงบประมาณไม่เกิน ๕,๔๐๐ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. จัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสำนักงานงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสม อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าโครงการพักชำระหนี้ต้นทุนเงินและลดดอกเบี้ยดังกล่าวอาจลดแรงจูงใจของเกษตรกรในการชำระคืนเงินต้น ส่งผลให้ระดับหนี้ครัวเรือนปรับตัวสูงขึ้น ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่ ธ.ก.ส. จะปรับปรุงโครงการเพื่อให้เกษตรกรที่มีศักยภาพทางการเงินสามารถชำระคืนต้นเงินกู้ของโครงการ โดยกำหนดให้มีมาตรการจูงใจ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยโครงการลง แทนที่จะเป็นการกำหนดให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดหยุดชำระคืนเงินต้นของโครงการ ทั้งนี้ กระทรวงการคลังและ ธ.ก.ส. ควรจะมีการบูรณาการการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐ โดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนด้วย

๓. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรรายย่อย ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพ

เห็นสมควรพัฒนาเกษตรกรโดยถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการหารายได้การผลิต และการบริหารทางการเงินมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกรในระยะยาว อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวเป็นภารกิจปกติที่ ธ.ก.ส. จะต้องให้ความรู้กับเกษตรกรที่เป็นลูกค้าอยู่แล้ว

/และเมื่อดำเนินการ...

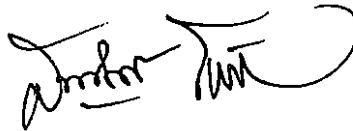
และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ธ.ก.ส. จะได้ประโยชน์จากโครงการอบรมดังกล่าวโดยตรง โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีศักยภาพในการหารายได้ การวางแผนทางการเงิน และการชำระหนี้เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้ ธ.ก.ส. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการอบรมดังกล่าว จำนวน ๒๕๘ ล้านบาท ทั้งหมด

๔. โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙

เห็นสมควรที่จะอนุมัติหลักการให้มีการดำเนินโครงการประกันภัยข้าวนาปี โดยเห็นควรให้ทบทวนรายละเอียดโครงการใน ๓ ประเด็น ดังนี้ (๑) เป้าหมายในการดำเนินโครงการ เห็นควรดำเนินการเฉพาะในพื้นที่ ๆ มีความเสี่ยงสูงและความเสี่ยงปานกลาง โดยให้กระทรวงการคลังไปหารือร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทย เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายโครงการอีกครั้ง โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการดำเนินการประกันภัยดังกล่าว รวมทั้งความซ้ำซ้อนกับกลไกการดำเนินการภาครัฐที่มีอยู่เดิม (๒) เห็นควรกำหนดวิธีการให้เกษตรกรมีส่วนร่วมรับภาระค่าเบี้ยประกันภัยเช่นเดียวกับโครงการที่ผ่านมา และ (๓) การกำหนดเบี้ยประกันภัยควรคำนึงถึงความเหมาะสม ระหว่างสัดส่วนของเบี้ยประกันภัยกับการจ่ายค่าสินไหมทดแทนจากสถิติของโครงการที่ผ่านมาในอดีต ทั้งนี้ หากได้ข้อยุติแล้วขอให้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักจัดท่างบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๑

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๒ ต่อ ๑๓๒๙ ๑๘๘๖

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๔๕๙